

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНЕ ГОСПОДАРСТВО ПІВНІЧНОГО
ПРИЧОРНОМОР'Я
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова   Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): 242 Туризм

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 годин) (денна форма: 120 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: 120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108-самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання:

<https://us04web.zoom.us/j/76459124295?pwd=uoKxg07oQ1SW3Yi33daOg55rzKkBws.1>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Євсєєва Діна Вікторівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: викладач кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: tornado200886@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет вивчення навчальної дисципліни є особливості територіальної організації рекреаційно-туристичного господарства Одеської області, наявні та перспективні туристично-екскурсійні маршрути, виявлення їх місця та ролі на загальнодержавному ринку туристичних послуг.

Метою вивчення дисципліни є: формування у студентів фахового розуміння геопросторових особливостей формування і просування на національний ринок туристичного продукту Одеської області в контексті формування туристично-екскурсійних маршрутів.

Необхідність вивчення дисципліни обґрунтовується особливостями територіальної організації рекреаційно-туристичного господарства Одеської області, наявними та перспективними туристично-екскурсійними маршрутами, виявленню їх місця та ролі на загальнодержавному ринку туристичних послуг.

Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання про: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; прагнення до збереження навколишнього середовища; знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

2. *Уміння*: здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; характеризувати рекреаційний ресурсний потенціал території; - аналізувати проблеми рекреаційного природокористування в регіоні; надавати характеристику туристичного господарства Одеської області; аналізувати регіональні особливості розвитку туризму в обласному регіоні, проводити аналіз взаємодії рекреації з навколишнім середовищем; розробляти туристично-екскурсійні маршрути Подунав'я
3. *Комунікація*: пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
4. *Автономність та відповідальність*: аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території; пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

4. Зміст дисципліни

Тема 1. Природні рекреаційні ресурси.

Клімат – один з основних чинників розвитку туристичного господарства Одещини. Ландшафтне різноманіття та його використання з рекреаційною метою. Водні ресурси. Мінеральні води. Лікувальні грязі. Лимани південно-західної частини обласного регіону, як потенційні об'єкти лікувального туризму міжнародного значення. Лісостепова зона обласного регіону - перспективний субрегіон розвитку туризму та відпочинку. Проблеми рекреаційного природокористування в регіоні.

Тема 2. Історико-культурні рекреаційні ресурси.

Історичні пам'ятки Одеської області як пізнавальний туристичний ресурс. Пам'ятки історії і культури. Пам'ятки археології. Пам'ятки архітектури. Видовищні та масові події. Перспективи розвитку етнічного туризму. Історико-культурні пам'ятки в місцях компактного розселення основних етнонаціональних спільнот регіону. Видатні суспільні діячі, життєдіяльність яких пов'язана з Одещиною.

Тема 3. Туристично-рекреаційне господарство Одеської області.

Рекреаційний комплекс, його склад. Туристично-рекреаційне господарство. Рекреаційна діяльність. Використання природно-ресурсного рекреаційного потенціалу в господарській діяльності. Курортно-рекреаційні райони Одеської області. Види лікувально-оздоровчих закладів. Рекреаційна діяльність на територіях ПЗФ та водно-болотних угідь міжнародного значення. Сільський зелений туризм. Екологічний туризм. Водний туризм. Релігійний туризм. Етнографічний туризм.

Тема 4. Туристично-рекреаційне господарство Великої Одеси.

Суспільно-географічні передумови формування та розвитку туристичного господарства Великої Одеси. Архітектурний комплекс центральної частини міста Одеса – претендент на потрапляння Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Музеї, театри, культові споруди обласного центру. Видатні уродженці Одеси та навколишніх районів. Пам'ятники і пам'ятні місця історичних подій. Санаторно-курортні заклади та їх спеціалізація. Проблеми оптимізації рекреаційного середовища міста. Екологічні проблеми обласного центру.

Тема 5. Туристично-рекреаційне господарство Дунай-Дністровського межиріччя.

Суспільно-географічні передумови формування та розвитку туристичного господарства Дунай-Дністровського межиріччя. Дунайський біосферний заповідник. Національний природний парк “Тузовські лимани”. Регіональний ландшафтний парк “Ізмаїльські острови”. Придунайські озера. Перспективи розвитку санаторно-курортного господарства в регіоні. Ресурси розвитку етнографічного туризму. Використання історико-культурних рекреаційних ресурсів межиріччя в господарській діяльності. Місто Білгород-Дністровський та його місце в історичному розвитку Північного Причорномор'я. Туристичний потенціал міст Ізмаїл, Болград, Кілія. Вилкове – центр розвитку екологічного туризму. Музеї. Видатні

уродженці регіону. Пам'ятники і пам'ятні місця історичних подій. Екологічні проблеми Дунай-Дністровського межиріччя.

Тема 6. Туристично-рекреаційне господарство північних районів Одеської області. Суспільно-географічні передумови формування та розвитку туристичного господарства північних районів Одеської області. Особливості природних рекреаційних ресурсів. Видатні уродженці регіону. Пам'ятники і пам'ятні місця історичних подій. Екологічні проблеми.

Тема 7. Організація туристсько-екскурсійних маршрутів в Одещини.

Організація різних видів екскурсії в залежності від мети, задач і форми проведення. Ресурси регіону які можуть бути задіяні при організації туристсько-рекреаційних маршрутів. Тури вихідного дня.

Тема 8. Туристсько-екскурсійні маршрути різної практичної спрямованості. Екологічні маршрути. Історико-культурні маршрути. Етнографічні маршрути. Комплексні маршрути.

5. Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики» <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporatyvnoyi-etyky-idhu-zatverdzheno-22.12.2023-.pdf>. Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

З метою підвищення академічної чесності та сприяння особистому розвитку, студентам заборонено використовувати будь-які технології штучного інтелекту у виконанні завдань та тестів.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	незараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота

Форма підсумкового контролю залік

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahren_z_i_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують

	однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач(ситуацій)

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу (ситуацію).

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; вирішення ситуаційних завдань.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>). Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom. Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Активний туризм. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
2. Антоненко Володимир, Хуткий Володимир. Музеї як туристичний ресурс: культурно-просвітницькі проекти в сучасному культурному просторі туристичної дестинації. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм*: Том 4 № 2 (2021).
3. Антоненко, В., & Хуткий, В. (2022). Вплив російської військової агресії на природні туристичні ресурси України. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм*, 5(1), С. 64–82. <https://doi.org/10.31866/2616-7603.5.1.2022.262003>
4. Аріон О. В. Географія туризму: навчальний посібник К.: ПАТЕРИК, 2019. 252с
5. Борисова О. В. Спеціалізований туризм : навч. посіб. Київ : Кондор, 2020. 360 с.
6. Брусільцева Г. М., Зима О. Г. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 214 с.
7. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 178 с.
8. Грепан Т. С. Роль анімації на фестивалях та карнавалах. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/525/1/>.
9. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні: монографія. Харків: Лібуркіна Л.М., 2021. 469 с.
10. Дишкантюк, О. В., Власюк К.В. Гастрономічний туризм: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2021. 136 с.
11. Доценко А.І. Туристичне краєзнавство. Київ: Університет «Україна». 2022. 128с.
12. ДСТУ 3862-99. Ресторанне господарство. Терміни та визначення. URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/getcnt.php?uid=1022.260.0&nobreak>
13. ДСТУ 4268: 2003. Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні Вимоги. URL: <http://www.kurortservice.com/uploads/assets/file/per.pdf>.
14. ДСТУ 4269: 2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів. URL: <http://www.ukrhotels.com/files/File/4269-2003.pdf>
15. ДСТУ 4281:2004. Заклади ресторанного господарства. Класифікація. URL: <http://3umf.com/doc/449/>.
16. Екстремальний туризм в туристичних пропозиціях України. URL: <http://ukrbukva.net/page,21,72875-Ekstremalnyituzizm-vturisticheskikh-redlozheniyah-Ukrainy.html>
17. Карюк В.І. Цифровізація економіки як передумова розвитку регіонального туризму в Україні за сучасних умов / В. І. Карюк // Регіональний туризм: сучасні виклики та перспективи розвитку: колективна монографія/ В. Г. Алькема [та ін.]; ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК". Київ: Університет "КРОК", 2022. С. 155-190.
18. Козира Є. В. Культурологія : навчальний посібник. Київ : Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. 352 с.
19. Курс лекцій: Туристичне краєзнавство. URL : <https://ecology.udau.edu.ua/assets/files/0313.pdf>

20. Мальська М. П., Гаталяк О.М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової л-ри, 2018. 224 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/malska-turyzm-u-mistah.htm
21. Мальська М. П., Філь М. І., Пандяк І. Г. Гастрономічний туризм. Навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2021, 304 с.
22. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Медичний туризм: Теорія та практика. - Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
23. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа.: Навч. посібник. 2-ге вид., К., Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
24. Методичні рекомендації по визначенню новітніх форм організації дозвілля та їх застосування в роботі. URL: <http://kluby.if.ua/blog/view/metodichni-rekomendatsiyi-poviznachenniu-novitnikhform-organizatsiyi-dozvillia-ta-yikhzastosuvannia-v-roboti>
25. Міхо О.І. Анімація в рекреації та туризмі: Словник-довідник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 224 с
26. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. Посібник. ННБК «АТБ». Львів, 2022. 200 с.
27. Організація дитячого дозвілля. URL: <http://abetka.ukrlife.org>
28. Організація дозвілля людей похилого віку. URL: www.ukrreferat.com/index.php?referat=39066.
29. Організація культурно-дозвіллевої діяльності молоді. Методичні рекомендації. URL: https://zakfolkcenter.info/wpcontent/uploads/organizaziya_dozvillya_molodi.pdf
30. Основи культурології : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Сандюк Л. О., Щубелка Н. В., Шмиголь М. Ф. та ін.; за ред. Л. О. Сандюк, Н. В. Щубелки ; Одес. держ. екон. ун-т. Київ : Центр учб. літ., 2017. 399 с.
31. Павліха Н.В., Цимбалюк І.О., Савчук А.Ю. Сталий розвиток туризму та рекреації: сучасні виклики й перспективи для України. Монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 209 с
32. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>.
33. Рекреація, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять URL: http://tourlib.net/statti_ukr/smal.htm.
34. Рошко Н. Б. Особливості обліку туристичних послуг, обумовлені специфікою туристичної діяльності. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpn/2010_6/20_OsOT.pdf
35. Скопень М.М., Сукач М.К., Будя О.П., Артеменко О.І., Хрущ Л.А. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі. Підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 764 с
36. Снігур, К.В. С 53 Методичні рекомендації для вивчення дисципліни «Туристичне краєзнавство», М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. туризму та країнознавства, Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 42 с
37. Спортивний туризм : навч. посіб. / І. Й. Малинський, Ю. П. Сергієнко, О. М. Лаврентьєв, Д. О. Тарангул, В. П. Чаплигін ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 326 с.
38. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2020. 808 с.
39. Туристські ресурси України : підручник / М. М. Поколюдна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 222 с. URL: <http://surl.li/dfmoq>
40. Туристські ресурси України: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач О. В. Поступна. Харків : НУЦЗУ, 2020. 209 с. URL: http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedramenedzhmenta/Lekcii/TURRESURSI_UKRAINI_KONSPEKT_LEKCIJ.pdf
41. Уварова Г. Ш. Роль туризму у просуванні національного і регіональних брендів України / Г.Ш. Уварова // Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-

- правові, соціально-економічні аспекти розвитку: матеріали III Міжнародної конференції (м. Київ, 2-3 грудня 2021 р.). - К.: Університет "КРОК", 2021. URL : <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE2021/paper/view/854>
42. Уварова Г. Ш. Шляхи модернізації регіонального туризму в Україні на сучасному етапі / Г. Ш. Уварова // Регіональний туризм: сучасний стан та шляхи оптимізації: матеріали I-ї Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 2 квітня 2021 р.) / Університет "КРОК". - К.: Університет "КРОК", 2021. - С. 124 - 127. URL : <https://conf.krok.edu.ua/RT/RT/paper/view/469>.
43. Уварова Г.Ш., Мелько Л.Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.

Інтернет-ресурси

1. Звід пам'яток історії та культури України: Енциклопедичне видання: У 28 т. URL : <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>
2. Культура та мистецтво України // URL : <http://histua.com/knigi/narisi-z-istoriukraini>
3. Веб-сторінка Української асоціації туристичних агенцій. URL : <https://uata.com.ua>
4. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/>.
5. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org>.
6. Каталог Музеїв України. URL: www.ukrmuseum.org.ua.
7. Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень. URL: <http://www.heritage.com.ua>.
8. ЮНЕСКО. Офіційний сайт: <https://www.unesco.org/en>
9. Все про туризм – туристична бібліотека. Режим доступу: <http://www.infotour.in.ua/>
10. Офіційна Інтернет-сторінка Туристичної асоціації України [Електронний ресурс]. URL : <http://www.tau.org.ua/>
11. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
12. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
13. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII від 02.03.2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
14. Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи Наказ Міністерства освіти і науки України № 1124 02.10.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1340-14#Text>
15. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України № 1124 від 02.10.2014 р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1341-14#Text>
16. Сайт Співки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні URL: <https://www.greentour.com.ua/>
17. Сайт Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC). URL: <https://www.wttc.org/>
18. Сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <http://www2.unwto.org/ru>
19. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III. Дата оновлення : 16.10.2020 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю від 26 січня 2024 р., протокол № 10.